

Langzaam (maar zeker?) verdwijnt bos weer van de politieke agenda

Aanpakken of aanpassen?

In de Bossenstrategie (2020) staat dat Rijk en provincie streven naar 37.000 hectare extra bos in pakweg tien jaar, wat neerkomt op 10 procent uitbreiding van bestaand bos. Voor die uitbreiding zijn meer dan genoeg redenen. Echt ter discussie heeft dat getal ook nooit bestaan. Dus aan de slag!

Provincies staan daarvoor aan de lat en dan begint het enthousiasme al wat minder te worden. Want welke provincie doet welke taartpunt van de 37.000 hectare? Nou ja, dat is misschien ook niet het allerbelangrijkste, eerst maar eens meters gaan maken en dan kijken waar we uitkomen. Dat kan ook een strategie zijn.

Echter, als je de inmiddels nieuwe coalitieakkoorden van de provincies en de uitwerkingen van de landelijke Bossenstrategie in provinciale strategieën leest, rijst de vraag of het overlaten aan de provincies wel zo'n goed idee is. Het gaat wat ver om hier alle twaalf in 2023 verschenen provinciale bossenplannen te analyseren, maar het is overduidelijk dat de bosambities op deze manier niet te behalen zijn. Ook de nieuwe coalitieakkoorden lopen niet over van ambitie. Een voorbeeldje van Limburg. De provincie zegt in totaal 3500 hectare extra bosgebied te willen creëren. 'Aan de ene kant door spontane bosontwikkeling en het bevorderen van natuurlijke processen. Aan de andere kant door de aanplant van nieuwe bomen.' In het coalitieakkoord vervolgens geen woord meer over de bossen. Helemaal niets.

Tweede voorbeeld: Drenthe. 'We werken aan de Drentse bomen en bossenstrategie', staat er in het akkoord. En in dat akkoord staat: 'De provincie heeft de ambitie om 1.700 ha bos met andere partijen te ontwikkelen en ziet deze ambitie als een inspanningsverplichting. De provincie

wil hierbij zoeken naar het combineren van bosuitbreiding met andere functies. Dit betekent dat er nu geen ruimtelijk beeld is waar de gewenste bosuitbreiding gerealiseerd gaat worden, maar wel de uitnodiging aan maatschappelijke partijen om te komen met voorstellen.' Ergo: wel 1.700 hectare nieuw bos, maar weet niet waar, weet niet wanneer, kom maar met uw ideeën. Tja, ook dat klinkt niet als dat de provincie alles op alles zet om over zes jaar de uitbreiding geregeld te hebben.

Groningen zegt dat nieuw bos niet ten koste mag gaan van goede agrarische gronden en karakteristiek landschap. Zuid-Holland wil extra bos realiseren binnen de gebieden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). In Gelderland krijgt nieuw bos geen natuurstatus en wordt het bij voorkeur gecombineerd met andere functies, zoals productiebos en extra bomen in nieuwe woonwijken. Misschien het meest ambitieus is de provincie Noord-Brabant die 13.000 hectare nieuw bos wil aanplanten. In het nieuwe coalitieakkoord blijft deze ambitie overeind, maar ook hier geen woord over hoe en waar.

Een voorzichtige conclusie moet dan dus zijn dat het animo en het enthousiasme om met de bossen aan de slag te gaan na een paar jaar alweer tanende is. Is dit weer een bewijs dat het decentraliseren van het ruimtelijke domein hoogstwaarschijnlijk niet leidt tot het gewenste doel? Zeker met alle andere ruimtelijke opgaven die provincies hebben voor het landelijk gebied en de druk op de landbouwgrond, lijkt het schier onmogelijk om zonder centrale regie 37.000 hectare bos aan te planten.

Gaan we dus de ambities aanpassen of gaan we de uitvoering van de Bossenstrategie anders aanpakken?